

SÄKERHETS DATABLAD

1(9)

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

PRODUKTNAMN **TIP TOP HARDENER E 40**

ARTIKELNUMMER: 525 1067, 525 1122, 525 3168, 525 3182, 593 0883

LEVERANTÖR **Ulinco Vulctech AB**

POSTADRESS **Askims verkstadsväg 13
436 34 ASKIM**

E-POSTADRESS **info@vulctech.se**

INTERNET **www.vulctech.se**

TELEFON **031-7485510**

TELEFAX **031-7485501**

NÖDTELEFON **031-7485510 (kontorstid måndag – fredag)
Övrig tid: Giftinformation 112**

ANVÄNDNINGSSOMRÅDE: Härdare

UTFÄRDAD: **2009-12-19**

2. FARLIGA EGENSKAPER

Produkten är klassificerad som mycket brandfarlig och hälsoskadlig.

Mycket brandfarligt.

Irriterar ögonen.

Kan ge allergi vid inandning.

Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor

Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

3. SAMMANSÄTTNING / INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

<u>ÄMNE</u>	<u>CAS-NR</u>	<u>EG-NR</u>	<u>HALT</u>	<u>KLASS/R-FRASER</u>
Etylacetat	141-78-6	205-500-4	< 75 %	F, Xi; R11-36-66-67
Tiofosforsyratris-(p-isocyanato-fenyl)ester	4151-51-3	223-981-9	< 30 %	Xn; R42
Klorbenzen	108-90-7	203-628-7	< 1 %	Xn, N; R10-20-51/53

För R-fraserna i klartext, se avsnitt 16.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

ALLMÄN INFORMATION

Tag genast av nedstänkta kläder.
Flytta den skadade till riskfri plats och låt personen vila.
Sök medicinsk behandling om symptom kvarstår.

INANDNING

Flytta den skadade till frisk luft i händelse av inandning av ångor.
Uppsök läkare om symptom uppkommer.

HUDKONTAKT

Tvätta huden noggrant med tvål och stora mängder vatten.
Tag bort produktrester mekaniskt med papper eller trasa.
Kontakta läkare om irritation kvarstår.

KONTAKT MED ÖGON

Skölj omedelbart med stora mängder vatten i minst 15 minuter.
Avlägsna eventuella kontaktlinser. Håll ögonlocken brett isär.
Sök medicinsk behandling hos ögonläkare.

FÖRTÄRING

Framkalla ej kräkning, annat än på inrådan av läkare.
Skölj munnen noggrant med vatten om den skadade är vid fullt medvetande.
Tillkalla omedelbart läkare.

INFORMATION TILL LÄKARE

Observera risken för att vätska dras ner i lungorna (aspiration).

5. BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

LÄMPLIGA SLÄCKMEDEL

Använd skum, koldioxid, vatten i spridd stråle eller pulver.

SLÄCKMEDEL SOM EJ SKALL ANVÄNDAS

Använd INTE kraftig vattenstråle.

SPECIELLA RISKER VID BRAND

Vid brand kan följande ämnen bildas:
Klorerade kolväten, vätecyanid (HCN), isocyanater (NCO), kolmonoxid (CO), koldioxid (CO₂), fosforoxider (PO_x) och kväveoxider (NO_x).

SKYDDSUTRUSTNING VID BRANDSLÄCKNING

Vid brandsläckning skall hel skyddsdräkt och andningsapparat med oberoende lufttillförsel användas.

YTTERLIGARE INFORMATION

Blandningen av ångor och luft är explosiv, även i tömda, ej rengjorda behållare. Behållare i närheten av brand bör flyttas eller kylas med vatten. Förhindra att förorenat vatten rinner ner i avloppsbrunnar, mark eller ytvatten. Släckvatten och brandrester samlas så långt som möjligt ihop och lämnas för destruktion enligt gällande regler.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER

Använd andningsapparat vid risk för inandning av ångor.
Ventilera det nedspilda utrymmet grundligt.
Oskyddade personer evakueras till säker plats.
Använd skyddskläder. Avlägsna snarast alla antändningskällor.

MILJÖSKYDDSÅTGÄRDER

Förhindra att produkten kommer ned i avloppsbrunnar, dagvattenbrunnar och vattendrag. Förhindra att produkten förorenar grundvatten eller mark.

SANERINGSMETODER

Spill vallas in och absorberas med sand, kiselgur eller annat inert material. Skyffla upp och samla ihop för destruktion enligt anvisningar i avsnitt 13.

YTTERLIGARE INFORMATION

Behållare får inte tillslutas gastätt.
Behållare kan trycksättas med koldioxid eftersom produkten kan reagera med fuktig luft och/eller vatten.

7. HANTERING OCH LAGRING

HANTERING

Behållare förvaras torrt och hålls tätt förslutna för att undvika förorening och för att förhindra att produkten reagerar med luftens fuktighet.
Sörj för god ventilation och luftutsug vid arbetsplatsen.
Undvik kontakt med ögon, hud och kläder.
Produkten hålls avskild från värme och andra antändningskällor.
Rökning förbjuden.
Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet.
Använd endast explosionsskyddad elutrustning.

LAGRING

Förvaras väl tillsluten på en torr, sval och väl ventilerad plats.
Observera föreskrifter om explosionsfarlig miljö.
Undvik temperaturer över 50°C.
Förvaras åtskilt från aminer, alkoholer, syror och baser.
Förvaras avskilt från livsmedel och djurfoder.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

HYGIENISKA GRÄNSVÄRDEN

Etylacetat	NGV: 150 ppm (500 mg/m ³) KTV: 300 ppm (1100 mg/m ³)
Klorbenzen	NGV: 5 ppm (23 mg/m ³) KTV: 15 ppm (70 mg/m ³) (Vägledande EG-gränsvärden)

TEKNISKA ÅTGÄRDER

Se till att ventilationen är tillräcklig. Detta är särskilt viktigt i slutna utrymmen.

HYGIENISKA ÅTGÄRDER

Undvik kontakt med ögon, hud och kläder.
Tvätta händerna före raster och snarast efter avslutat arbete. Undvik intag av mat och dryck samt rökning i samband med arbete med produkten.
Återfetta med lämplig hudkräm.
Tag genast av alla nedstänkta kläder, som tvätta före nästa användning.

ANDNINGSSKYDD

Vid otillräcklig ventilation eller risk för höga koncentrationer av ånga eller dimma skall andningskydd användas. Helmask med gasfilter A (brun).

HANDSKYDD

Skyddshandskar av butylgummi med minimitjocklek 0,7 mm, har en genombrottstid på ca 120 minuter. Exempel på sådana handskar är ”Butoject 898” från tillverkaren www.kcl.de. Denna rekommendation baseras på kemisk kompatibilitet och testning enligt standard EN 374 utförd under laboratoriebetingelser. Vid valet av skyddshandskar är det viktigt att ta hänsyn till arbetsmetoder och faktiska förhållanden på arbetsplatsen. Rådgör därför med leverantörer av skyddshandskar.

ÖGON-/ANSIKTSSKYDD

Använd tättslutande skyddsglasögon.
Flaska med rent vatten för ögonsköljning ska finnas på arbetsplatsen.

SKYDDSKLÄDER

Långärmade skyddskläder.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

UTSEENDE:	Gulbrun vätska med esterartad lukt
KOKPUNKT:	77°C
LÖSLIGHET I VATTEN:	Reagerar med vatten (20°C)
LÖSLIGHET I ANDRA LÖSN.MEDEL:	Blandbar med aceton, metylenklorid
VISKOSITET (DYNAMISK):	ca 3 mPa.s (DIN 53015)
FLÖDESTID:	1 > 30 s enligt 3 DIN/ISO 2431
DENSITET:	ca 1 g/cm ³ (20°C)
FLAMPUNKT:	- 4°C
EXPLOSIONSOMRÅDE:	2,1 – 11,5 vol %
SJÄLVANTÄNDNINGSTEMPERATUR:	ca 460 °C
ÅNGTRYCK:	97 hPa (20°C)
LÖSNINGSMEDEL SINNEHÅLL	< 70 %

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

STABILITET

Stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

FÖRHÅLLANDEN SOM BÖR UNDVIKAS

Undvik uppvärmning som kan medföra termisk nedbrytning av produkten.

Vid uppvärmning avges ångor som kan antändas.

Ångor kan bilda explosiv blandning med luft.

MATERIAL SOM BÖR UNDVIKAS

Undvik kontakt med alkoholer, aminer, syror och baser.

Behållare kan trycksättas med koldioxid eftersom produkten kan reagera med fuktig luft och/eller vatten.

FARLIGA SÖNDERDELNINGSPRODUKTER

Klorerade kolväten, vätecyanid (HCN), isocyanater (NCO), kolmonoxid (CO), koldioxid (CO₂), fosforoxider (PO_x) och kväveoxider (NO_x).

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

INANDNING

Inandning av höga halter ångor eller aerosoler kan orsaka irritation av andningsorganens slemhinnor samt dåsighet, omtöckning, huvudvärk och nedsatt aktivitet i centrala nervsystemet. Vid långvarig eller upprepad inandning kan produkten verka sensibiliserande på andningsorganen.

HUDKONTAKT

Hudkontakt kan orsaka irritation av huden. Avfettar huden och kan efter upprepad exponering orsaka torr hud och hudsprickor.

KONTAKT MED ÖGON

Kontakt med ögon kan medföra måttlig till kraftig irritation.

FÖRTÄRING

Förtäring kan ge sveda i mun och svalg samt illamående och kräkningar.

SENSIBILISERING

Produkten kan verka sensibiliserande på andningsorganen och på huden.

12. EKOLOGISK INFORMATION

MOBILITET

Produkten reagerar med vatten och bildar då olösliga, svårnedbrytbara polyureaföreningar. Reaktionen påskyndas i närvaro av ammoniak, soda eller alkoholer i kombination med ytaktiva ämnen.

PERSISTENS/NEDBRYTBARHET

Produkten reagerar med vatten och bildar ämnen som är persistenta i miljön.

BIOACKUMULERING

Uppgifter saknas.

EKOTOXICITET

Produkten förväntas medföra måttliga toxiska effekter i vattenmiljön.

13. AVFALLSHANTERING

PRODUKTAVFALL

Om möjligt rekommenderas återvinning framför destruktion. Rekommenderad destruktionsmetod är förbränning i anläggning med rökgasrening.

REKOMMENDERAD AVFALLSKOD

08 04 09* AVFALL FRÅN TILLVERKNING, FORMULERING, DISTRIBUTION OCH ANVÄNDNING AV YTBELÄGGNINGAR (FÄRG, LACK OCH PORSLINSEMALJ), LIM, FOGMASSA OCH TRYCKFÄRG. Lim och fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.
* Klassificeras som farligt avfall.

FÖRPACKNINGSAVFALL

Helt tömda förpackningar kan materialåtervinnas eller efter rengöring återanvändas.
Förorenade förpackningar som inte kan rengöras skall behandlas som farligt avfall på samma sätt som produkten.

14. TRANSPORTINFORMATION

UN-NUMMER: 1133

FÖRPACKNINGSGRUPP: II

LANDTRANSPORTER (ADR/RID)

KLASS	3
KLASSIFICERINGSKOD	F1
TEKNISK BENÄMNING	LIM, med brandfarlig vätska
BEGRÄNSAD KVANTITET	LQ6 Kombinationsförpackning 5 l / 30 kg (brutto) Brickor 1 l / 20 kg (brutto)
Tunnelrestriktionskod:	D/E
Transportkategori:	2

SJÖTRANSPORTER (IMO)

IMDG CLASS	3
PROPER SHIPPING NAME	ADHESIVES
EMS NO.	F-E, S-D
MARINE POLLUTANT	No
LIMITED QUANTITY	5 L / 30 kg

FLYGTRANSPORTER (IATA)

DESCRIPTION OF THE GOODS	ADHESIVES
CLASS	3
PACKING INSTRUCTIONS – PASSENGER	305
MAX. QUANTITY – PASSENGER	5 L
PACKING INSTRUCTIONS – CARGO	307
MAX. QUANTITY – CARGO	60 L
LIMITED QUANTITY – PASSENGER	Y305 / 1 L

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

MÄRKNING-SYMBOLER

F (Brandflamma)
Xn (Andreaskors)

R-FRASER

- R11 Mycket brandfarligt
- R36 Irriterar ögonen
- R42 Kan ge allergi vid inandning
- R66 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor
- R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad

S-FRASER

- S16 Förvaras åtskilt från antändningskällor – Rökning förbjuden
- S23 Undvik inandning av ånga
- S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare
- S35 Produkt och förpackning skall oskadliggöras på säkert sätt
- S51 Sörj för god ventilation.

GÄLLANDE FÖRESKRIFTER:

- AFS 1996:01 Arbetsmiljöverkets föreskrifter om minderåriga
- NFS 2001:11 Naturvårdsverkets föreskrifter om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar. Produktens VOC-innehåll < 75 %.

16. ANNAN INFORMATION

ALLMÄNT

Säkerhetsdatabladet är avsett att användas som vägledning för säker hantering med avseende på hälsa, säkerhet och miljö.
Uppgifterna i säkerhetsdatabladet utgör ingen specifikation och skall inte betraktas som en garanti för någon specifik egenskap hos produkten.

FÖRKLARING TILL R-FRASER SOM ANGES I AVSNITT 3:

- R10 Brandfarligt
- R11 Mycket brandfarligt
- R20 Farligt vid inandning
- R36 Irriterar ögonen
- R42 Kan ge allergi vid inandning
- R51 Giftigt för vattenlevande organismer
- R53 Kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön
- R66 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor
- R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad